

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 40/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť T. M. a L. M., rod. V., obaja bytom H. B., zastúpených advokátom JUDr. L. P., B., ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16 C 105/04, a takto

rozhodol:

Sťažnosť T. M. a L. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

Odôvodnenie:

I.

T. M. a L. M., rod. V., obaja bytom H. B. (ďalej len „sťažovatelia“), v sťažnosti doručenej Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 31. januára 2005 namietajú, že postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 16 C 105/04 došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní o neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, v ktorom navrhli aj vydať predbežné opatrenie.

Okrem vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a príkazu, aby okresný súd konal bez zbytočných prietáhov, požadujú priznať im primerané finančné zadosťučinenie vo výške 60 000 Sk a úhradu trov konania.

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľa uviedli, že 26. mája 2004 podali okresnému súdu žalobu o neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorou zároveň navrhli vydať predbežné opatrenie. Na základe výzvy okresného súdu zaplatili súdny poplatok za žalobu a návrh na vydanie predbežného opatrenia 23. júla 2004. Na výzvu doručенú sťažovateľom 23. júla 2004, v ktorej okresný súd požadoval preukázanie skutočností opodstatňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, sťažovateľa odpovedali podaním z 28. júla 2004, v ktorom odmietli splniť pokyny súdu s poukazom na obsah žaloby a účel predbežného opatrenia v občianskom súdnom konaní.

Sťažovateľa podali aj sťažnosť podľa § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov, na ktorú do dňa doručenia sťažnosti ústavnému súdu nedostali odpoveď.

V konaní podľa sťažovateľov dosiaľ nebolo rozhodnuté o predbežnom opatrení a nebolo nariadené ani jedno pojednávanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú s'ťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti s'ťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj s'ťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť je preto možné považovať tú s'ťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch, a navyše v predmetnej veci sa na doterajšom trvaní konania podieľajú vychádzajúc z obsahu s'ťažnosti a pripojených listín podstatným spôsobom aj sami s'ťažovatelia.

Pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti ústavný súd zdôrazňuje aj to, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na rozhodnutie vo veci

samej. Môže teda konať len o porušení tých práv, ktoré označili sťažovatelia. Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľov na ochranu pred konaním okresného súdu, ktorým sú spôsobované zbytočné prietahy pri prejednávaní ich vecí a v tomto prípade aj pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia. Takýto druh civilného procesu, akým je sporové konanie, kladie zvýšené nároky na účastníkov konania, najmä na žalobcov. Preto každé spomalenie postupu súdu v dôsledku úkonov alebo opomenutia účastníka v spore musia sa pričítať na vrub tomu účastníkovi, ktorý, hoci aj z objektívnych dôvodov, spôsobil takéto spomalenie postupu súdu.

V tejto spojitosti ústavný súd uvádza, že z obsahu sťažnosti, pripojených súdnych rozhodnutí a ďalších listín vyplýva, že v konaní sťažovatelia odmietli splniť pokyn okresného súdu z 23. júla 2004, ktorým okresný súd žiadal doplnenie dôkazov pred rozhodovaním o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že z jeho stabilizovanej judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní možno hodnotiť ako zbytočný, ktorý má za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 48/03, I. ÚS 154/03). V posudzovanej veci doba od podania žaloby, resp. od zaplatenia súdnych poplatkov nesignalizuje so zreteľom na to, že ide o sporové konanie, možnosť vyslovenia zbytočných prietahov v konaní po prijatí vecí na ďalšie konanie. Sťažovatelia nesplnením svojej povinnosti zaplatiť v kolkoch súdny poplatok už pri podaní žaloby napriek svojmu zastúpeniu v namietanom konaní advokátom, resp. splnením tejto vecnej podmienky konania až na výzvu súdu po viac ako dvoch mesiacoch od podania žaloby sami prispeli k predĺženiu nimi namietaného konania.

Vo vzťahu k návrhu na vydanie predbežného opatrenia treba uviesť, že okrem vyššie uvedeného nesplnenia svojej povinnosti zaplatiť súdny poplatok splatný podaním návrhu spomalili postup okresného súdu pri rozhodovaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia aj tým že odmietli súčinnosť s okresným súdom tvrdiac, že obsah výzvy z 23. júla 2004 splnili už v žalobe.

Podľa § 75 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Podľa § 75 ods. 3 OSP ak návrh nemá všetky náležitosti podľa odseku 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu.

Z citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že ak sťažovatelia odmietli rešpektovať pokyn okresného súdu, tak ako je obsiahnutý v úkone z 23. júla 2004, nemožno to pričítať na vrub okresnému súdu. V takom prípade by bolo v rozpore s účelom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, ak by ústavný súd prijímal sťažnosť na zbytočné prietahy pri rozhodovaní o návrhu na predbežné opatrenie v prípade, v ktorom sťažovatelia sami uvádzajú, že neposkytli v sporovom konaní okresnému súdu potrebnú súčinnosť (§ 6 OSP), hoci okresný súd požadoval len to, na čo ho oprávňovalo znenie § 75 ods. 2 OSP.

V takej veci nemožno uprednostniť len formálny aspekt uplynutia lehoty, ktorú má okresný súd ustanovenú na to, aby rozhodol o návrhu na predbežné opatrenia. Táto lehota totiž vyjadruje len predstavu zákonodarcu o tom, aká je optimálna doba na rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie, tak aby sa dosiahol jeho účel (§ 74 OSP). Táto lehota nemôže okresný súd viazať v určenom rozsahu vtedy, ak návrh podľa názoru okresného súdu trpí neúplnosťami, ktorých odstránenie okresný súd žiadal odstrániť na právnom základe uvedenom v § 75 ods. 2 OSP.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, jej príloh a uvedených právnych názorov ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu v posudzovanom prípade nemožno považovať za taký postup, ktorý by po prijatí sťažnosti po jej predbežnom prerokovaní na ďalšie konanie signalizoval možnosť kvalifikovať ho ako „zbytočné prietahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a to ani čo sa týka konania vo veci samej, ani rozhodovania o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2005